

" گزارش اولین مورد لیومیوسارکوم در واژن گاو در ایران "

دکتر ایرج سهرابی حقدوست* دکتر محمود بلورچی**

دکتر فرهنگ ساسانی*

لیومیوسارکوم تومور بدخیم عضلات صاف بوده که بطور نادر در حیوانات اهلی بروز می نماید. این تومور در گربه، گاو، سگ، مادیان، گوسفند، جوندگان، طیور و پریماتهای غیر انسانی گزارش گردیده است. لیومیوسارکومها، مانند لیومیومها از عضلات صاف منشاء گرفته و بیشتر در میومتر رحم، عضلات واژن، رودهها بویژه رودههای باریک، مری، معده، مثانه، عضلات ترا بکولهای طحال تشخیص داده شده اند. همچنین ذکر این نکته ضروری بنظر می رسد که این تومور در عنبیه و جسم مژگانی در سگ و رباط پهن اویدوکت طیور و حتی در اندامهای لیومیوم در آنها مشاهده نشده مانند کلیه، تخمدان و عضلات اسکلتی نیز گزارش شده است. (۲۲ و ۶۵).

میزان وقوع لیومیوسارکومهای رحمی در انسان بسیار بیشتر از دامها می باشد. بنظر نمی رسد که جنس یا نژاد در میزان وقوع این تومور دخالت داشته باشد مگر در مواردی که در رحم و دیواره واژن رخ دهند. غالب مبتلایان به لیومیوسارکوم را دامهای بالغ و جوان تشکیل میدهند.

احتمال دارد بعضی اوقات کیسول همبندی در اطراف این تومور مشاهده گردد که می تواند موجب بروز مشکلاتی در تشخیص تفریقی آن از لیومیوم شود. (۶۷). طبق پاره های از گزارشات، از آنجائیکه احتمالاً "متاستاز لیومیوسارکوم با تاخیر انجام می پذیرد، اغلب برداشت آن بوسیله جراحی با موفقیت همراه می باشد (۶).

* گروه آموزشی پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران.

** گروه آموزشی علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران.

شکل ظاهری لیومیوسارکوم بستگی به تغییرات دژنراتیو ایجاد شده در داخل آن دارد. بعضی از این تومورها شدیداً "نکروتیک، تیره رنگ و حفره دار بوده در حالیکه بعضی دیگر با لیومیوم که دارای ظاهری یکنواخت است و برنگ خاکستری مایل به سفید تا صورتی می باشند تفاوت چندانی ندارند.

امکان دارد لیومیوسارکومها گیکه در مثانه بروز می نمایند در دیواره عضو نفوذ کرده و موجبات انسداد جریان ادرار را فراهم نمایند. لیومیوسارکومهای رحم و مثانه عموماً "متعدد بوده در حالیکه موارد منفرد از این تومورها در کلیه سگ و گاو گزارش شده است (۶) تومورهای بزرگتر معمولاً "بد خیم تراز تومورهای کوچکتر می باشند.

ساختمان هیستولوژیک لیومیوسارکومها بسیار متغیر بوده بطوریکه ممکن است از یک سری رشته های عضلانی صاف تشکیل شده باشند که شباهت زیادی به لیومیوم داشته، و یا متشکل از سلولهای کوتاه، باد کرده و گرد آن پلاستیک باشند که نه تنها شباهتی به بافت عضلانی صاف طبیعی یا لیومیوم ندارند، بلکه حتی تشخیص آن از سایر سارکومها نیز با سانی امکان پذیر نمی باشد. بعضی اوقات رفتار این تومور نیز، از نقطه نظر درجه و میزان بد خیمی خیلی منطبق با تغییرات هیستولوژیک آن نبوده به نحوئیکه با وجود تشکیل کانونهای ثانویه یا متاستاتیک تغییراتی نظیر پلئومورنیسم سلولی یا هیپرکروماتیسیم و مینوز چندانی قابل روئیت نمی باشند. در هر حال دگرگونیهای نئوپلاستیک در لیومیوسارکوم.

بمراتب بیشتر از اینگونه تغییرات در المثنی خوش خیم آن بوقوع می پیوندد. در آزمایشهای پاتولوژیکی بایستی لیومیوسارکوم را از فیبروسارکوم و رابدومیوسارکوم مشخص و متمایز نمود. از خصوصیات بارز لیومیوسارکوم، حضور هسته های سیگاری شکل با موقعیت مرکزی در سلولهای این تومور می باشد.

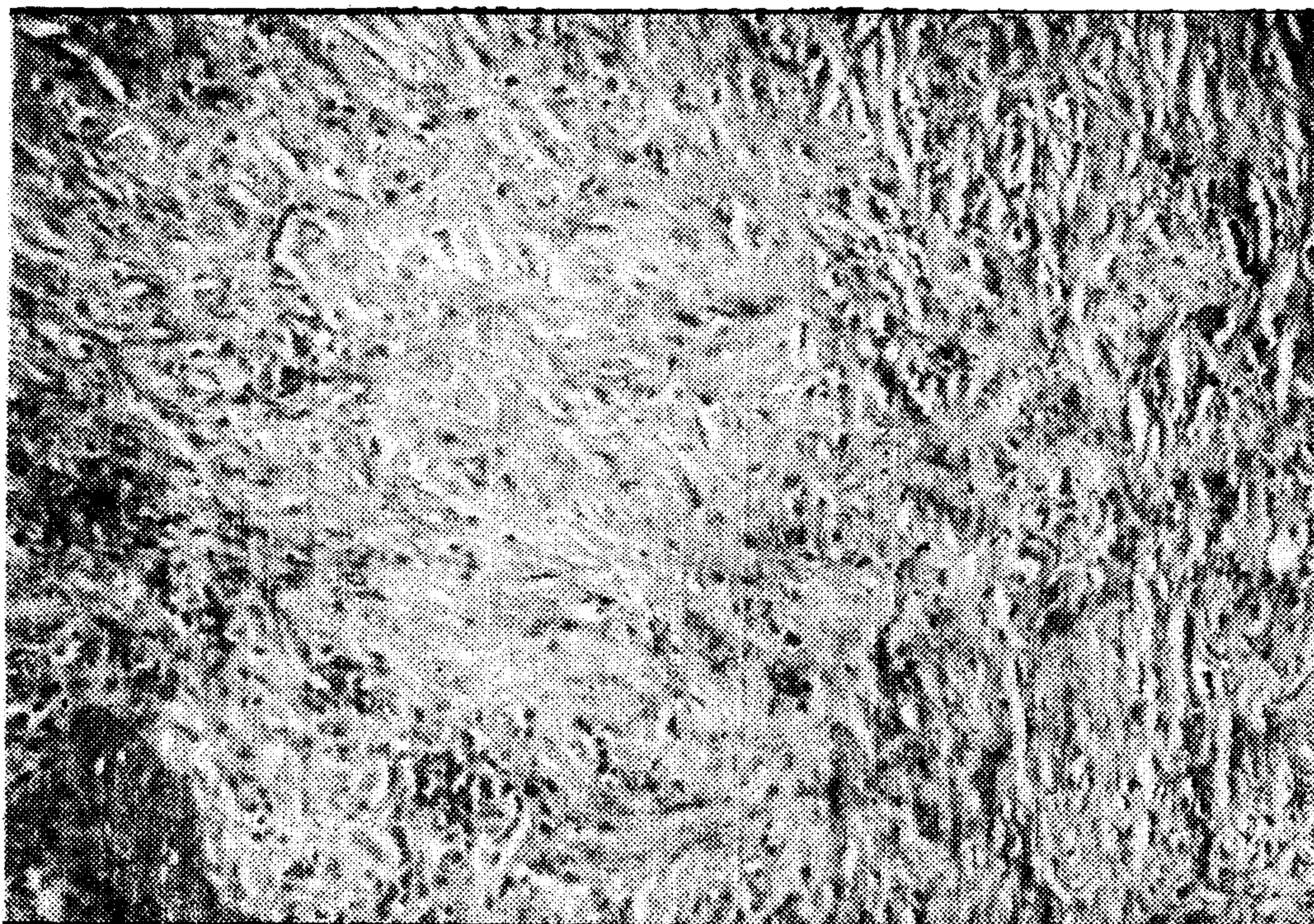
از رنگ آمیزیهای اختصاصی مانند وان گیسون Van Gieson، پیکرومالوری ماسون ترایکروم Masson's Trichrome می توان برای تشخیص تفریقی این موتور از تومورهای مشابه استفاده نمود (۱۰۶).

مشاهدات: تلیسه ای ۱۸ ماهه از نژاد هلشتاین به درمانگاه شماره ۱ دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران آورده شد. طبق اظهارات صاحب دام و دکتر معالج، این گاو یک بار با گاونر آمیزش کرده ولی آبستن نشده بود و بعداً "نیز هرگاه

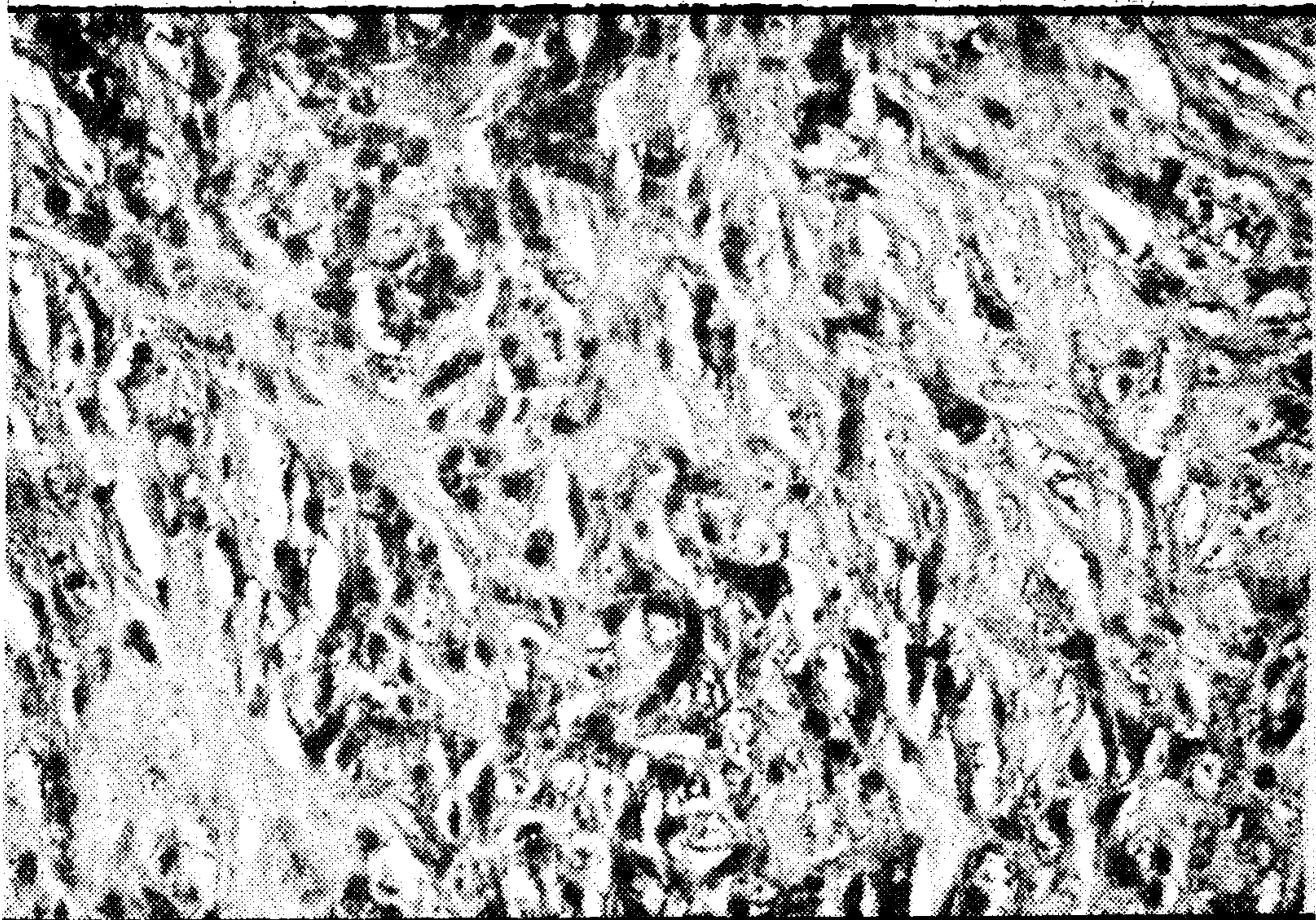
با گاونر آمیزش می‌کرد، آبستن نمی‌شد. " و " خونریزی از واژن را نیز به همراه داشت. در هنگام معاینه سه برجستگی ندولر که یکی بزرگ و بقطر ۵ سانتیمتر و دو تای دیگر هر کدام بقطر تقریبی ۱/۵ سانتیمتر می‌رسیدند، درست راست و کف واژن جلب توجه نمود (بشکل ۱).

توده‌های توموری بویژه 'توده' بزرگتر دارای سطحی قرمز رنگ و خون آلوده همراه با نقاط سفید مایل به خاکستری و نیره رنگ بودند که به سهولت از بقیه نسوج جدا شدند. این توده‌ها بوسیله جراحی برداشت شده و مورد آزمایشهای هیستوپاتولوژیک قرار گرفت. در مشاهدات ریزبینی، مناظر کم‌وبیش متفاوتی جلب توجه می‌کرد. در بعضی نقاط، رشته‌های عضلانی صاف بخوبی قابل تفکیک و تمایز بوده و از درجه بدخیمی چندانی برخوردار نبودند بلکه فقط مانند لیومیوم و فیبروم دستجات سلولی کم‌وبیش بصورت نامنظم در جهات مختلف بطور موجسی قرار گرفته بودند (شکل ۲). لکن در اغلب کانونها، بافت توموری پرسلول تر بوده و از نظر مورفولوژیک تغییرات فاحشی را نسبت به بافت عضلانی طبیعی و یا حتی لیومیوم نشان میدادند، بطوریکه اگر به نواحی کوچک تفکیک و تمایز یافته فوق‌الذکر برخورد نمی‌کردیم، امکان تشخیص این تومور بعنوان لیومیوسارکوم به آسانی میسر نبود. این تغییرات عبارت بودند از حضور هسته‌های گرد، بیضی، سه‌گوش، دوکی شکل با اندازه‌های مختلف، بسیار بزرگ تا کوچک و میزان کروماتین

فراوان . اکثر هسته‌ها واکنش داده و دارای هستک‌های قابل مشاهده‌ای بودند .

و در بعضی نقاط میتوز سلولها مشاهده گردید . بطور کلی در این کانونها که سلولها دچار دگرگونی بدخیمی شده بودند سلولهای عضلانی صاف بسیار کوتاه تر و ضخیم تر از المثنی طبیعی یا خوش خیم خود جلب توجه میکردند .

برای آزمایشهای هیستوپاتولوژیک غیر از رنگ آمیزی با روش استاندارد هماتوکسیلین-ئوزین از تکنیکهای رنگ آمیزی اختصاصی نظیر ون گیسون و ماسون-ترای کروم استفاده گردید .

البته برای تفکیک این تومور می توان از رنگ آمیزی های ایمنولوژیک فیلامانها (دسمین) استفاده نمود که جهت تمایز از فیبروسارکوم مفید می باشد (۸) .

تشکر و قدردانی :

بدینوسیله از بخش جراحی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران جهت برداشت و ارسال نمونه ها به بخش آسیب شناسی دانشکده صمیمانه تشکر و قدردانی میشود .

REFERENCES

1. Arthure. G.H. Noakes.D.E, Pearson.(1982).
Veterinarg reproduction, obstetrics (Theriogenology,,
5th. edition. Bailliere Tindal London P. 305.
- 2- Campbell. J.G. (1969). Tumors of the Fowl. First
Published. Heinemann London. PP:411-47.
- 3- Jones T.C. Hunt, R.D(1983): Veterinany Pathology .
Lea and Febiger. philadelphia P.P:126,1400.1345,1537.
- 4- Jubb, K.V.F, Kennedy, P.C. Palmer.N.(1985): Pathclogy
of Domestic Animals 3-thedition Academic Press IN.C.
Vol III . P. 374.
- 5- Kenneth Mcentee and svend, w. Nieisen (1976): Tumors
of female genital tract. Ball world Health organ.
vol53. pp:217-226
- 6- Moulton.J.E(1978): Tumors in Domestic Animals Second
edition. university of California Press. PP: 78-80
- 7- Robbins, S.L. Cotran R.S. Kumar. V(1984): Pathologic
basis of disease. 3 Th. edition PP: 271.827, 1140
- 8- Robbins S.L. Kumar-V (1987): Basic Pathology 4th. edition
WB. Saunders. Co. PP : 227, 644.

Leiomyosarcoma in vagina of a
heifer (report of a case in Iran)

Sohrabi-Haghdoust^{*} I Boloorchi^{**} M Sassani^{*} F

An eighteen-month old heifer with hemorrhagic nodular growths presented to the large animal clinic, Faculty of veterinary Medicine, University of Tehran,

After clinical examination and Biopsy, the removed neoplastic growth submitted for histopathological examination.

Microscopic examination with special staining (e.g. Van Gieson, Massons (Tichrome) ,for confirmation, revealed Leiomyosarcoma.

* Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, University of Tehran, Tehran. Iran.

**Department of clinical sciences, Faculty of Veterinary Medicine, University of Tehran. Tehran. Iran